

**UCHWAŁA NR XXVII/22/2013
RADY GMINY PIERZCHNICA**

z dnia 6 maja 2013 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001r. Nr 142 poz. 1591 z późniejszymi zmianami) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149 poz. 887 z późniejszymi zmianami) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Maria Łopatowska

Załącznik do Uchwały Nr XXVII/22/2013

Rady Gminy Pierzchnica

z dnia 6 maja 2013 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2013 – 2015 GMINY PIERZCHNICA

I Wprowadzenie i diagnoza problemu

1. Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, w szczególności dzieci. Dziecko może się prawidłowo rozwijać wyłącznie w rodzinie prawidłowo funkcjonującej, bo tylko taka jest w stanie zaspokoić jego potrzebę bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego, przynależności, współdziałania, szacunku czy uznania. Rodzina prawidłowo funkcjonująca kształtuje także konstruktywnie proces socjalizacji dziecka oraz wpływa na jego prawidłowy rozwój psychofizyczny.

W rodzinie dysfunkcyjnej dziecko odbiera negatywny system wartości moralnych i społecznych, nie ma możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb, z reguły nie uczestniczy w życiu rodzinnym, ponieważ ono praktycznie nie istnieje. Między dzieckiem a rodzicem nie rozwija się naturalna więź emocjonalna, natomiast zwiększa się ryzyko powstawania trudności wychowawczych. Rodziny dysfunkcyjne stanowią poważne zagrożenie dla prawidłowego procesu wychowawczego. Ponadto wczesne negatywne doświadczenia wyniesione z domu rodzinnego mają decydujące znaczenie dla rozwoju osobowościowego, społecznego i emocjonalnego młodego człowieka.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje na konieczność stworzenia spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą w sytuacji, kiedy ma ona trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji. Działania podejmowane w ramach tego systemu powinny zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminowane zostało zagrożenie zabrania dziecka z rodziny lub, w przypadku dziecka, które z uwagi na swoje dobro musiało okresowo zostać umieszczone poza rodziną, aby zapewniony był szybki do niej powrót.

Profilaktyka, udzielanie wsparcia rodzinie stanowi zadanie gminy i winno być realizowane przede wszystkim przez gminne instytucje oraz organizacje działające na rzecz dziecka i rodziny.

2. Podstawa prawna

Podstawą prawną działań zawartych w programie jest art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Podstawą działań ujętych w programie jest:

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej
- b) ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
- c) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- d) ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- e) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Pierzchnica na lata 2011 – 2020

3. Diagnoza

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pierzchnicy oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin dysfunkcyjnych z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych korzystających z pomocy społecznej w latach 2010 – 2012. Z poniższych danych

wynika, że liczba rodzin dysfunkcyjnych utrzymuje się na podobnym poziomie. Nie mniej są to rodziny, które wymagają wsparcia w odbudowywaniu prawidłowych relacji oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez ich członków.

ROK	Liczba rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze		
	Ogółem	Rodziny wielodzietne	Rodziny niepełne
2010	57	22	38
2011	57	24	33
2012	54	29	25

Źródło: dane własne

Na dzień 31 grudnia 2012 r. jedno dziecko z terenu naszej gminy przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej. Natomiast na terenie gminy funkcjonowało 4 rodziny zastępcze, 2 z nich to rodziny spokrewnione z dzieckiem, natomiast 2 to rodziny niezawodowe.

Zadania ujęte w programie mają na celu wsparcie rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tu nie tylko o kontaktowanie się z rodziną, ale o współpracę z nią zmierzającą do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego.

4. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie gminy Pierzchnica

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych, osób doznających przemocy w rodzinie
5. Samorządowy Zakład Opieki Zdrowotnej
6. Policja
7. Zespół Szkół w Pierzchnicy
8. Społeczna Szkoła Podstawowa w Drugni

II. Cele, zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Cele programu

Celem głównym programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, związanych z opieką, wychowaniem i zapewnieniem bezpieczeństwa dzieciom, a także profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe programu to przede wszystkim:

- a) poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców biologicznych
- b) zapobieganie umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej
- c) umożliwienie powrotu dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej do rodzin biologicznych

2. Harmonogram i plan realizacji działań.

Lp.	Cele	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców biologicznych	Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny	2013 – 2015	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy w Busku Zdroju Wydział Rodzinny i Nieletnich	- liczba zatrudnionych asystentów - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
		Organizowanie szkoleń dla asystenta rodziny	2013 - 2015	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	- liczba odbytych szkoleń przez asystenta rodziny
		Prowadzenie działalności edukacyjnej i profilaktycznej dla rodzin i dzieci	2013 – 2015	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, przedszkola, organizacje pozarządowe	- liczba artykułów w prasie lokalnej i Internecie - liczba projektów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci
		Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2013 - 2015	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, organizacje pozarządowe, szkoły, przedszkola	- liczba Niebieskich Kart w rodzinach, w których wychowują się małoletnie dzieci - liczba osób uczestniczących w terapii dla osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc

2.	Zapobieganie umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej, dożywianie dzieci w szkołach, współfinansowanie wypoczynku oraz organizowanie czasu wolnego	2013 – 2015	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	- liczba dożywianych dzieci, - liczba dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo korzystających z wypoczynku - liczba rodzin niewydolnych wychowawczo, które otrzymały pomoc finansową i/lub rzeczową
		Prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w niej miejsc dla dzieci oraz kierowanie dzieci na zajęcia do innych placówek tego typu	2013 – 2015	- Gmina, organizacje pozarządowe	- liczba utworzonych placówek wsparcia dziennego - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego
		Organizowanie dla dzieci kolonii i obozów realizujących programy profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom	2013 – 2015	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, szkoły, przedszkola, Kuratorium Oświaty w Kielcach	- liczba kolonii zorganizowanych dla dzieci z rodzin zagrożonych - liczba dzieci, które skorzystały z kolonii lub obozów
		Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających	2013 – 2015	Gmina, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	- liczba rodzin objętych wsparciem rodzin wspierających
		Organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających	2013 – 2015	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	- liczba rodzin wspierających, która wzięła udział w szkoleniach podnoszących kwalifikacje
3.	Umożliwienie powrotu	Współpraca rodzin biologicznych	2013	- Gminny Ośrodek Pomocy	- liczba rodzin biologicznych, z których

	dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej do rodzin biologicznych	z asystentem rodziny	2015	Społecznej	dzieci umieszczono w pieczy zastępczej, korzystająca ze wsparcia asystenta rodziny - liczba dzieci utrzymujących kontakty z rodzicami biologicznymi do ogółu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - liczba rodzin biologicznych dziecka, z którymi zrealizowano plan pracy zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej

Do realizacji poszczególnych celów będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy, przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem podejmowanych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz jego prawa do wychowania w rodzinie lub jak najszybszego powrotu do rodziny.

2. Czas realizacji programu

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny została zaplanowana na lata 2013 – 2015. Może on jednak podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

3. Finansowanie programu

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 odbywać się będzie w ramach środków własnych budżetu gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

4. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych pozyskanych od rodzin, opiekunów pieczy zastępczej, środowiska lokalnego, pracowników instytucjonalnych form pomocy rodzinie na podstawie osiągniętych wskaźników.